

21 Απριλίου, 1994

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ,

Εφεσίβλητης.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8163)

Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου — Δικαιώματα και υποχρεώσεις έναντι
αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης για πληρωμή ή είσπραξη αποζημιώσεων
σχετικά με την τοποθέτηση, ή μεταγενέστερη μετακίνηση, του δικτύου
της — Η Αρχή οφείλει να καταβάλει αποζημίωση για την αρχική τοπο-
5 θέτηση του δικτύου της, αλλά δικαιούται να πληρωθεί, και μάλιστα
προκαταβολικά, τα έξοδα για την μετακίνηση του ήδη τοποθετηθέντος
δικτύου της — Άρθρα 7, 8, 11 και 13 του περί Τηλεγράφων Νόμου, Κεφ.
305 και Ν. 62/62.

10 Η εφεσίβλητη Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου είχε εγκαταστήσει
υπόγειο δίκτυο σε δρόμους της Λεμεσού τους οποίους αποκατάστησε
με έξοδα της μετά την αποπεράτωση των εργασιών. Ο εφεσείων Δήμος
Λεμεσού σε διάφορες ημερομηνίες μεταξύ του Ιανουαρίου 1970 και του
Απριλίου 1988 είχε προβεί σε επισκευή, ανακατάταξη και επίστρωση
15 δρόμων στην Λεμεσό και για τον σκοπό αυτό είχε ζητήσει γραπτώς από
την Αρχή να προβεί σε αλλαγές στο δίκτυό της, δηλαδή ανέγερση και
ανύψωση καλυμμάτων και τηλεφωνικών φρεατίων και ανακατάταξη
τηλεφωνικού δικτύου στη διασταύρωση ορισμένων δρόμων. Τα συνολικά
έξοδα για τις εργασίες αυτές ανέρχονταν σε £4.891,03, ποσό που ο
20 Δήμος αρνήθηκε να πληρώσει παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις της
Αρχής με τον ισχυρισμό ότι δεν είχε υποχρέωση από τον Νόμο να πρά-
ξει τούτο. Η Αρχή αξίωσε την πληρωμή του ποσού αυτού με αγωγή στο
Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού, το οποίο, αφού ερμήνευσε τα σχετικά
άρθρα του Νόμου, κατάληξε ότι ο Δήμος είχε ευθύνη να πληρώσει στην
Αρχή το ποσό αυτό και εξέδωσε σχετική απόφαση.

25 Κατ' έφεση ο Δήμος ισχυρίσθηκε του ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες

του περί Τηλεγράφων Νόμου, Κεφ. 305 και Ν. 62/62, η Αρχή είχε ευθύνη να καταβάλει τα πιο πάνω έξοδα.

Αποφασίσθηκε ότι:

Η ορθή ερμηνεία των σχετικών άρθρων 7, 8, 11 και 13 του περί Τηλεγράφων Νόμου, Κεφ. 305 και Ν. 62/62, ερμηνευομένων σαν σύνολο και με βάση την Αρχή ότι η ερμηνεία πρέπει να είναι εύλογη και τέτοια που να κάνει τον Νόμο λειτουργικό, και να μην τον ερμηνεύει με τρόπο που να οδηγεί σε παράλογα αποτελέσματα, ήταν ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών βαρύνετο με τα έξοδα της αρχικής εγκατάστασης, αλλά ο Δήμος Λεμεσού βαρύνετο με τα έξοδα οποιασδήποτε αλλαγής ή μετακίνησης, τα οποία μάλιστα έπρεπε να καταβληθούν προκαταβολικά, εκτός αν κατά τον χρόνο της υποβολής της απαίτησης για μετακίνηση ή αλλαγή, εκκρεμούσε το θέμα της πληρωμής της αποζημίωσης για την αρχική εγκατάσταση του δικτύου.

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Έφεση.

Έφεση από τον εναγόμενο κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού (Καλλής, Προσ. Π.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 9 Ιουνίου, 1990 (Αρ. Αγωγής 4786/89) με την οποία διατάχθηκε να πληρώσει στην ενάγουσα το ποσό των £4.891,03 έξοδα για την ανέγερση και ανύψωση καλυμμάτων και τηλεφωνικών φρεατίων και την ανακατάταξη τηλεφωνικού δικτύου σε διάφορους δρόμους στα δημοτικά όρια Λεμεσού που έγιναν ύστερα από απαίτηση του Δήμου.

Α. Τριανταφυλλίδης με Φ. Ποταμίτη, για τον Εφεσεύοντα.

Κ. Χ' Ιωάννου, για την Εφεσίβλητη.

Cur. adv. vult.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Στην έφεση αυτή εγείρεται νομικό ζήτημα μεγάλης σπουδαιότητας - η ερμηνεία και εφαρμογή του Άρθρου 13 του περί Τηλεγράφων Νόμου, (Κεφ. 305 και Νόμος Αρ. 62/62). Συγκεκριμένα, εάν ο εφεσεύων Δήμος, (ο "Δήμος"), έχει ευθύνη να πληρώσει στην εφεσίβλητη Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, (η "Αρχή"), τα έξοδα για την ανέγερση και ανύψωση καλυμμάτων και τηλεφωνικών φρεατίων και την ανακατάταξη τηλεφωνικού δικτύου σε διάφορους δρόμους μέ-

σα στα δημοτικά όρια Λεμεσού, που έγιναν ύστερα από απαίτηση του Δήμου.

Τα γεγονότα είναι απλά και παραδεκτά.

- 5 Ο Δήμος είναι αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης και έχει, μεταξύ άλλων, την αρμοδιότητα να προνοεί για την κατασκευή και συντήρηση των οδών και να ελέγχει την κατασκευή, κλείσιμο ή αλλαγή κατευθύνσεως οποιωνδήποτε οδών μέσα στα δημοτικά όρια Λεμεσού.

- 10 Η Αρχή καθιδρύθηκε και λειτουργεί με βάση τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμο, (Κεφ. 302 και Νόμοι Αρ. 20/60, 34/62, 25/63, 54/77 και 98/88), και έχει αποκλειστική εξουσία και αρμοδιότητα σε θέματα τηλεγραφίας, τηλεφωνίας και άλλα.

- 15 Η Αρχή προέβη σε εγκαταστάσεις υπόγειων καλωδίων και κατασκεύασε υπόγεια φρεάτια, στα οποία εγκατέστησε συνδέσεις και άλλα εξαρτήματα, για σκοπούς συναφείς με τη λειτουργία και συντήρησή τους. Για την εκτέλεση των πιο πάνω, προέβη σε διάφορες εργασίες στους δρόμους της Λεμεσού. Οι επιδιορθώσεις και η αποκατάσταση των δρόμων που επηρεάστηκαν από τις εργασίες της Αρχής έγιναν από το Δήμο και η Αρχή πλήρωσε στο Δήμο ποσό ίσο με τα έξοδα επιδιόρθωσης και αποκατάστασής τους.

- 20 Ο Δήμος σε διάφορες ημερομηνίες, μεταξύ του Ιανουαρίου του 1970 και του Απριλίου του 1988, προέβη σε επισκευή, ανακατάταξη και επίστρωση δρόμων στη Λεμεσό.

- 25 Ο Δήμος, λόγω των πιο πάνω εργασιών, εξέφρασε την επιθυμία και ζήτησε γραπτώς από την Αρχή να προβεί σε αλλαγές, δηλαδή, ανέγερση και ανύψωση καλυμμάτων και τηλεφωνικών φρεατίων και ανακατάταξη τηλεφωνικού δικτύου στη διασταύρωση ορισμένων δρόμων. Τα συνολικά έξοδα για τις εργασίες αυτές είναι παραδεκτό ότι ανέρχονται σε £4.891,03.

- 30 Η Αρχή έστειλε σχετικά τιμολόγια στο Δήμο και επανειλημμένα ζήτησε πληρωμή. Ο Δήμος αρνήθηκε να πληρώσει, με τον ισχυρισμό ότι δεν έχει υποχρέωση με το Νόμο να πράξει τούτο.

Η Αρχή, με αγωγή που καταχώρισε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού, αξίωσε την πληρωμή του ποσού αυτού.

- 35 Το θέμα διέπεται από τον περί Τηλεγράφων Νόμο, (Κεφ. 305 και Νόμος Αρ. 62/62), (ο "Νόμος").

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού ερμήνευσε τα σχετικά Άρθρα του Νόμου, κατέληξε ότι ο Δήμος έχει ευθύνη να πληρώσει στην Αρχή το ποσό αυτό και εξέδωσε απόφαση υπέρ της Αρχής.

Το σχετικό μέρος του Νόμου, στο οποίο έγινε αναφορά, είναι το Μέρος ΙΙΙ και ειδικά τα Άρθρα 7, 8, 11 και 13, τα οποία έχουν:- 5

“7. Subject to a general or special authority from the Governor previously obtained and to the provisions contained in this Part of this Law, a person or telegraph company licensed under this Law or a telegraph officer -

(a) may enter upon any street or immovable property for the purpose of constructing, placing or maintaining a telegraph line or pole, or of examining, inspecting, repairing, altering or removing any telegraph line or pole so constructed, placed or maintained, and may there remain for such reasonable time and execute and do all such works or things as may be necessary for the purposes of this Law; 10 15

(b) may survey and take levels of any immovable property or any part thereof;

(c) may cut and remove on each side of any proposed or existing telegraph line all such trees and underwood as may interfere or be likely to interfere with the construction or proper working of such telegraph line; 20

(d) may construct, place and maintain telegraph lines or poles under, in, upon, over, along or across any street or immovable property; and for such purpose may open or break up any street and alter the position thereunder of any pipe (not being a main) for the supply of water; and may alter or remove any telegraph line or pole so constructed or placed as aforesaid: 25

Provided that such person or telegraph company or telegraph officer shall, on the completion of such purpose, repair and make good the street so opened or broken up. 30

8.(1) A person or telegraph company licensed under this Law shall not be entitled to any right other than a right of user only in the street or immovable property under, in, upon, over, along or across which such person or telegraph company places 35

any telegraph line or pole.

5 (2) If the person or telegraph company concerned shall, while exercising the right of user in subsection (1) hereof referred to, cause any direct loss or damage to the street or immovable property in or over which such right of user is being exercised, such person or telegraph company shall pay compensation to the owner of such street, if privately owned, or of such immovable property, or to the local or other authority exercising control over such street, if a public street, and such compensation shall be settled, awarded and paid in accordance with the provisions contained in this Part of this Law.

10 11. In exercise of the powers conferred by this Part of this Law, the person or telegraph company licensed under this Law or the telegraph officer shall do as little damage as possible and such person or telegraph company shall pay compensation to any person or local or other authority to whom any direct loss or damage has been caused in consequence of the exercise of such powers, and such compensation shall be settled, awarded and paid in accordance with the provisions contained in this Part of this Law.

25 13.(1) When under the provisions of this Law a telegraph line or pole has been constructed or placed under, in, upon, over, along or across any street or immovable property, and any local or other authority or person entitled to do so desires to deal with that street or immovable property in such a manner as to render it necessary or convenient that the telegraph line or pole should be removed to another part thereof or to a higher or lower level or altered in form, such local or other authority or person may by notice in writing require the person or telegraph company concerned to remove or alter the telegraph line or pole accordingly.

35 (2) If the compensation has been paid in respect of such telegraph line or pole, the person or local or other authority making such requisition shall, when making the same, tender to the person or telegraph company concerned the amount requisite to defray the expense of the removal or alteration and no further or other compensation shall be payable by the person or telegraph company concerned in respect of such removal or alteration.

(3) If the person or telegraph company concerned omits within a reasonable time to comply with the requisition, the person or local or other authority making it may apply to the Court having jurisdiction in the place in which the telegraph line or pole is situate to order the removal or alteration.

5

(4) In every application under this section, the Court -

(a) may reject the application or make an order, absolutely or subject to conditions, for the removal of the telegraph line or pole to any other part of the street or immovable property or to a higher or lower level or for the alteration of its form, and

10

(b) may determine the costs of the proceedings, and

(c) may order by whom such costs shall be paid."

Το Άρθρο 8 προβλέπει ότι η Αρχή έχει δικαίωμα χρήσεως μόνο του δρόμου ή της ακίνητης περιουσίας αναφορικά με τις τηλεγραφικές γραμμές και στύλους.

15

Το Άρθρο 13 προβλέπει για τη μετακίνηση ή αλλαγή της τηλεγραφικής γραμμής ή στύλων, κατ' απαίτηση του ιδιοκτήτη, της τοπικής ή άλλης αρχής, ή του προσώπου που έχει δικαίωμα στην ακίνητη περιουσία ή δρόμο στον οποίο έχουν εγκατασταθεί ή κατασκευαστεί τηλεγραφικές γραμμές ή στύλοι.

20

Ο δικηγόρος του Δήμου εισηγήθηκε ότι το ποσό που πλήρωσε η Αρχή στο Δήμο, για την επιδιόρθωση και επαναφορά των δρόμων στην προτέρα τους θέση, δεν είναι αποζημίωση ("compensation"), αλλά εκπλήρωση των υποχρεώσεών της, με βάση την επιφύλαξη του Άρθρου 7(d) του Νόμου. Ο Νόμος προνοεί αποζημίωση ("compensation") μόνο στα Άρθρα 8 και 11, για άμεση απώλεια ή βλάβη σε δρόμο κατά την άσκηση του δικαιώματος χρήσεως και/ή κατά την άσκηση των εξουσιών της Αρχής δυνάμει του Μέρους III του Νόμου. Ο Δήμος έχει υποχρέωση να προσφέρει - (tender) - το αναγκαίο ποσό για τα έξοδα της μετακίνησης ή αλλαγής, εάν η αποζημίωση που προβλέπεται στα Άρθρα 8 και 11 πληρώθηκε αναφορικά με τηλεγραφική γραμμή ή στύλο. Στην παρούσα υπόθεση δεν υπήρξε απαίτηση για τέτοια αποζημίωση και, συνεπώς, δεν πληρώθηκε. Ο Δήμος δεν έχει υποχρέωση, ως εκ τούτου, στην προσφορά ή καταβολή των εξόδων μετακίνησης ή αλλαγής.

25

30

35

Ο δικηγόρος της εφεσβλήτης Αρχής, από την άλλη πλευρά, ει-

σηγήθηκε ότι το ποσό που πληρώθηκε αρχικά μετά την κατασκευή και τοποθέτηση των γραμμών, με βάση το Άρθρο 7(d), είναι αποζημίωση και, ως εκ τούτου, ο Δήμος, σύμφωνα με το Άρθρο 13(2), έχει την ευθύνη πληρωμής των εξόδων της μετακίνησης και αλλαγής.

- 5 Διαξευκτικά, εφόσον δεν εκκρεμεί οποιαδήποτε απαίτηση για αποζημιώσεις, ο Δήμος έχει την υποχρέωση της πληρωμής του ποσού αυτού.

Το Δικαστήριο θα προσεγγίσει το θέμα σύμφωνα με τις ακόλουθες βασικές αρχές ερμηνείας των νόμων.

- 10 Ο νόμος για σκοπούς ερμηνείας πρέπει να διαβάζεται στο σύνολό του. Η ερμηνεία πρέπει να είναι εύλογη και τέτοια που να κάνει το νόμο λειτουργικό. Το Δικαστήριο δεν ερμηνεύει το νόμο με τρόπο που να οδηγεί σε παράλογα αποτελέσματα. Λέξεις ή φράσεις στον ίδιο νόμο θεωρούνται ότι έχουν, εκτός εάν προκύπτει διαφορετικά από το κείμενο, την ίδια έννοια.

- 15 Η λέξη “the compensation” απαντάται μόνο στα Άρθρα 8, 11 και 13. Η έννοιά της είναι αποζημίωση για άμεση απώλεια ή βλάβη που προξενείται από πράξη της Αρχής κατά την άσκηση του δικαιώματος χρήσεως του δρόμου ή ακίνητης περιουσίας ή κατά την άσκηση οποιασδήποτε εξουσίας με βάση το Μέρος III του Νόμου.

Εάν υπάρξει διαφορά, σχετικά με το ύψος της αποζημίωσης, σύμφωνα με το Άρθρο 12(1), αυτή αποφασίζεται από το Δικαστήριο της επαρχίας στην οποία βρίσκεται ο δρόμος ή η ακίνητη περιουσία.

- 25 Σύμφωνα με την επιφύλαξη του Άρθρου 7(d), η Αρχή έχει την υποχρέωση, με τη συμπλήρωση των εργασιών εγκατάστασης των τηλεγραφικών γραμμών, κ.λ.π., να επιδιορθώσει και επαναφέρει το δρόμο στην προτέρα του κατάσταση.

- 30 Η πληρωμή του ποσού για την επιδιόρθωση και αποκατάσταση του δρόμου, σύμφωνα με την επιφύλαξη του Άρθρου 7(d), δεν είναι αποζημίωση, είναι εκπλήρωση της υποχρέωσης που επιβάλλει ο Νόμος.

- 35 Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του Άρθρου 13, το πρόσωπο, η τοπική ή άλλη αρχή, που έχει δικαίωμα στην ακίνητη περιουσία ή τον έλεγχο του δρόμου, μπορεί να απαιτήσει από την Αρχή, με γραπτή ειδοποίηση, για τους σκοπούς που αναφέρονται στο εδάφιο αυτό, τη μετακίνηση ή αλλαγή της τηλεγραφικής γραμμής.

Εάν η Αρχή παραλείψει σε εύλογο χρόνο να συμμορφωθεί με την απαίτηση αυτή, το πρόσωπο, η τοπική ή άλλη αρχή μπορεί να αποταθεί στο αρμόδιο κατά τόπο Δικαστήριο για να διατάξει τη μετακίνηση ή αλλαγή - (Άρθρο 13(3)).

Το εδάφιο (2) του Άρθρου 13 αναφέρεται στην προσφορά του ποσού του αναγκαίου για τα έξοδα της μετακίνησης ή αλλαγής. Εάν η αποζημίωση έχει πληρωθεί αναφορικά με τηλεγραφική γραμμή ή στύλο, ο Νόμος επιβάλλει την υποχρέωση της προσφοράς του ποσού αυτού προς την Αρχή κατά το χρόνο της υποβολής της γραπτής αίτησης. 5 10

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο νομοθέτης χρησιμοποιεί το οριστικό άρθρο “the” μπροστά από τη λέξη “compensation”. Εάν θέμα αποζημίωσης, με βάση το Άρθρο 8 ή 11, είναι εκκρεμές και/ή η αποζημίωση δεν έχει πληρωθεί, το πρόσωπο ή η αρχή που απαιτεί τη μετακίνηση ή αλλαγή δεν έχει την υποχρέωση να προσφέρει προκαταβολικά το αναγκαίο ποσό για τα έξοδα της μετακίνησης ή αλλαγής. 15

Ο νομοθέτης στο Μέρος III του Νόμου επιβάλλει στις δυο πλευρές ένα είδος ισοζυγισμένων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Στην Αρχή δίδει το δικαίωμα να ανασκάψει τους δρόμους για την κατασκευή και εγκατάσταση των γραμμών της κ.λ.π. Της επιβάλλει, ταυτόχρονα, την υποχρέωση επιδιόρθωσης και αποκατάστασής τους στην προτέρα τους καλή κατάσταση. Δίδει δικαίωμα χρήσεως στην Αρχή του δρόμου ή της ακίνητης ιδιοκτησίας και, ταυτόχρονα, της επιβάλλει την υποχρέωση πληρωμής αποζημίωσης για οποιαδήποτε άμεση απώλεια ή βλάβη στο δρόμο ή στην ακίνητη ιδιοκτησία κατά την άσκηση του δικαιώματος αυτού. 20 25

Τα έξοδα της πρώτης εγκατάστασης, όπως εξάγεται λογικά από το Νόμο, βαρύνουν την Αρχή. Το Άρθρο 13 δίδει δικαίωμα στο Δήμο να απαιτήσει τη μετακίνηση ή αλλαγή των τηλεγραφικών γραμμών και, εάν η Αρχή δε συμμορφωθεί, ο Δήμος μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο για έκδοση σχετικού διατάγματος. Επιβάλλει, όμως, στο Δήμο την προσφορά κατά το χρόνο της υποβολής της απαιτήσεως του αναγκαίου ποσού για τη μετακίνηση ή αλλαγή, εάν η αποζημίωση (“the compensation”), αναφορικά με την τηλεγραφική αυτή γραμμή ή στύλο, έχει πληρωθεί. 30 35

Ο Νόμος δεν απαλλάττει το Δήμο από την υποχρέωση πληρωμής των εξόδων, ούτε επιβάλλει στην Αρχή να εκτελέσει τη μετακίνηση ή αλλαγή με έξοδά της. Η μόνη εύλογη ερμηνεία είναι ότι το πρό-

- 5 σωπο ή η Αρχή που ζητά τη μετακίνηση ή αλλαγή έχει υποχρέωση πληρωμής των αναγκαίων εξόδων. Εάν υπάρχει εκκρεμής απαίτηση αποζημιώσεως ή απλήρωτη καθορισμένη αποζημίωση, ο Δήμος δεν υποχρεούται να προσφέρει, κατά το χρόνο της υποβολής της γραπτής αιτήσεως, το αναγκαίο ποσό.

Ενόψει των πιο πάνω, η έφεση αποτυγχάνει και απορρίπτεται.

Τα έξοδα να ακολουθήσουν το αποτέλεσμα της έφεσης.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.